UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Fideicommissa heredita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

cidia cõcepit primũ caput vt quis legauerit ita ius eſto tacite cõ
cepit ſecundum. Falcidia eſt de legatis ⁊ fideicommiſſis relictis
vltra dodrantẽ, ⁊ ſic etymologia non conueniens eſt. Hoc eſt, ꝙ
habetis. ff. ad l. j. lex Falci. hꝫ locum indiſtincte ſm antiqua iura
hodie nõ hꝫ locum ſi teſtator hoc prohibuit expreſſe. auth. de ob
lig. ⁊ fal. §. ſi vero expreſſum.

1 ☞ Lex Falcidia an habeat locum in donatione cauſa mortis ⁊
in capione cauſa mortis.
2 Differentia inter donationem cã mortis, ⁊ capionẽ cauſa mortis.

Et cum ſuper hoc ⁊c. Et intelligit in illo verbo neplus lega.
1 re. †. qꝛ in legatis habet locũ lex Falcidia ⁊ in donatiõe cã mortis
⁊ in capione cauſa mortis. Quedã tamen dicunt cõtrarium ſ. ꝙ Fal-
cidia nõ hꝫ locum in capione cauſa mortis. vt ff. ad l. Fal. ⁊ C. eo.
l. ſi quadringentorum. Ego diſtinguo: qꝛ aut mortis cauſa capio
danda eſt ab herede, aut ab alio, inſtituo Titium heredem ſi tibi
dederit centum, ⁊ ſic mortis cauſa capio danda eſt ab herede.
hoc caſu de capione cã mortis, defalcabitur ſicut loquitur l. j. ad
l. Fal. ſi aũt non ſit danda ab herede ſed datur heres vñ inſtituo
hrdẽ rogo eũ de reſtituenda her. Titio, ſi ei dederit centũ: heres
detrahetne quartã? Certe non, qꝛ heres non eſt ille qui debet da
re, imo dandũ eſt, ⁊ ſic intelligatur gl. ⁊ C. eo. l. ſi quis quadragin
2 ta †. Differunt donatio cauſa mortis, ⁊ capio cauſa mortis. Do-
natio cã mortis eſt illa que ꝓcedit a defuncto. Capio cã mortis
eſt que nõ procedit a defuncto directo. ſed ab herede cã mortis,
vt in exemplis prius poſitis apparet Barto.

De fideicommiſ. heredita. Rub.

1 ☞ Quarta debita iure nature que ſit.
2 Quarta que debetur iure arrogationis que ſit.
3 Quarte detractio hꝫ locum ſi quis decedat ab inteſtato ⁊ relin
quat multa in codicillis.
4 Onera hereditaria quando tranſeunt ad legatarium.
5 Differentia quando ſit inter legatum partis hereditatis, ⁊ fide-
commiſſum.
6 Legata ⁊ fideicommiſſa omnino exequata.

Nunc tranſeamus ad ⁊c. No. ꝙ per Senatuſcon. Pegaſianũ eſt introdu-
ctũ ꝙ heres poſſit retinere quartã de fideicõ. vt
hic, ⁊ j. eo. §. j. iã per ſenatuſcõſ. Treb. qꝛ Sena-
tuſconſ. Trebellia. habebat locum qñ heres erat
grauatus reſtituere dodrantẽ tñ ⁊ ſic ex voluntate defũcti habe
bat quartã non per retentionem. j. e. §. ſi quid ⁊c. ⁊ ſic erat dicta
quarta Pegaſianica: hodie qꝛ quicquid habebat boni Senatuſ
conſ. Pegaſianũ tranſlatum eſt in Senatuſcon. Trebel. ⁊ ſubla
tum ⁊ abrogatũ eſt Senatuſconſ. Pegaſia. cum ſuis ſtipulatio-
nibus ſolũ ſonat cum Treb. vt j. eo. §. ſed cum ſtipulationes, idõ
hic dicitur quarta trebellianica, vt C. de inoffic. bona. l. ſi totam
1 † Sequit alia quarta debita iure nature, vt illa quarta que debe
tur filijs. Hoc eſt malum nomen hodie: qꝛ hec non dr̃ quarta debi
ta iure nature: ſed triens vel ſemiſ dicitur iure nature ad minus
in illis perſonis in quibus eſt ampliata quarta, ſ. in parentibus ⁊
deſcendentibus. De hoc habes ff. de inof. don. l. parentibus, ⁊ l.
2 cum queritur. ⁊ in auth. de trien. ⁊ ſemiſ. circa princ. † Eſt ⁊ alia
quarta que debetur iure arrogationis quã hꝫ filius arrogatus
in bonis patris arrogatoris de qua habes ff. de ado. l. ſi arroga
tor. ⁊ ſ. de adop. §. cũ autẽ. Eſt ⁊ alia quarta que debetur iure in
ſtitutionis, Hoc dicunt Z. ſini ⁊ ponunt exẽplũ. l. ego multa lega-
ta fideicom. detrahebat quartã, ſi nihil remanet ſibi ſi aliquid de
trahet ꝙ eſt ad quartã ſi debetur iure inſtitutionis vt ipſi dicunt
3 ergo non haberet locũ ab inteſt. Certe hoc falſum eſt. † Imo ſi ali
quis decedat ab inteſtato ⁊ relinquat multa in codicil. hꝫ locum
detractio quarte. ⁊ caſus. l. C. quando dies lega. ced. l. fi. vñ debe
ret defalcare relicta iur. fal. ſiue ex teſtamento ſiue ab inteſt. Eſt
⁊ alia quarta, filius natus p̃re mortuo relicta vxore grauida ſi du
bitetur quot ſint in vtero interim erit heres in quarta, vt ff. de iu
dic. ſed ⁊ ſi reſtituatur. §. fine. Eſt alia quarta. que debetur cu-
rie ſi res curialis trãſferatur in alio titulo lucratiuo debet quar
ta illius rei curie. De hoc habuiſti gl. C. de ſacroſan. eccl. l. ſcim⁹
⁊ ita loquit lex prima. C. qñ ⁊ quibus quinta pars in bon. de de-
leg. eſt alia rub. de imponen. lucrati deſcrip. per illũ tit. deberẽ-
tur quatuor ſcꝫ non quarta pars, vñ gl. male alleg. titulum illum
ad hoc in l. allegata ſecunda. de ſacroſan. eccleſ. lege ſancimus
Eſt ⁊ alia quarta ſi curialis ſit clericus curia hꝫ tres partes ſuo
rum bonorum ⁊ ipſe quartam, vt C. de epiſco. ⁊ cleri. authen. ſed
neqꝫ curiales. Eſt alia quarta vt ſi curialis decedat relictis filijs
curialibus, ⁊ alij filij curiales habẽt tres partes, alij habẽt quar
tã in auth. quibus modis naturales efficiũtur ſui. §. ſi quis. Alia
eſt quarta matre conuolente ad ſecunda vota filij prioris matri-
monij habẽt quartã. C. de ſecun. nu. l. hac edictal. §. j. ita dicũt ibi,
Sed ibi loquitur de quarta debita iure nature. Alia eſt quarta ſi
aliqs fuerit rogatus reſtituere quartã. vt C. ad Treb. auth. niſi ro
gatus. Alia eſt quarta maritus contraxit matrimonium ſine do
te expellit vxorẽ, tenetur ei dare quartã. vt C. de repu. l. vlt. Alia
eſt quarta ſi coniũx qui decedit ſit diues, alius qui ſupereſt labo
rat inopia habebit ſuperſtes quartã in bonis alterius. vt C. vnde
vir ⁊ vxor. in auth. p̃terea, Alia eſt quidam inſtituit ſeruũ alienũ
que putabat liberũ, ſubſtituit eis talib⁹ verbis, ſi inſtitut⁹ heres
nõ erit, talẽ ſubſtituo. iſte ſeruus inſtitutus iuſſu dñi adiuit here-
ditatem. habebit eius dominus tres partes, ſubſtitutus habebit
quartã tñ heres. ff. de vulg. ⁊ pup. in fi. ⁊ ff. de here. inſti. l. cum
pater. ⁊ ſic vides ꝙ ſunt vndecim. Iura iſta non probant ꝙ ſint
plura iura quartarum. Vis tu dicere quod ſunt tot quarte ſecũ-
dum ſpeciẽ quot ſunt caſus in quibus hꝫ locũ quarte detractio.
Certe hoc non eſſet verum, ſed ſecundũ modum computationis
quam quidã cõputarentur in illa nõ alia ſecundũ iſtum diuerſum
modum: ſiue certe erunt differentie iſtarum quartarũ ecce nõ di
ſtinguntur, quare ſcdm diuerſitatẽ iuris alia alio vt ſicut dixi. in
tutelis. ſ. de le. agna. ſucceſ. Hic recitatur antiquitas Senatuſc.
Pegaſiani, qꝛ heres inſtitutus rogatur de reſtituenda p̃te here
ditatis per Senatuſcõ. Pegaſianum heres omnia onera ſubſti
nebat ille cui ex fideicom. reſtituerat partẽ hereditatis loco lega
tarij cui pars bonorũ legabatur, qꝛ nullum onus ſuſtinebat ſicut
legatarius emerat legata ps bonorũ, idõ interponebatur ſtipula
tio ab herede ⁊ ſibi prouidebat per ſtipulationẽ vt ille qui rogat⁹
erat reſtituere partẽ hereditatis parte ſua ſubiret onera hr̃dita
ria. gl. hic ſignata dicit ꝙ legatarius talis cui erat legata ps he
reditatis, ſentiebat onera, nec olim hodie dt̃ gl. cũ legata ſint ad
equata fideicommiſ. vt C. communia: de leg. l. j. ⁊ ij. ſic ad fideicõ.
hodie do verũ tñ ꝓ interpoſitionem ſtipulationis, vt j. eo. §. ergo. ⁊
§. ſed qꝛ ſtipulationes ſic ⁊ ad legatarium cui eſt legata pars he
reditatis tranſibũt onera hereditaria ſine ſtipulatione aliqua.
4 verum eſt de legatis ſingularibus, † que ſunt exequata fideicõmiſ
ſis: ſed ne legato vniuerſali non vr̃ verũ. Pone, inſtituo heredem
lego tibi dimidiam bonorum meorum: nec iure antiquo nec iure
nouo transferũtur in te onera hereditatis, vnde habẽt locũ ſtipu
lationes in legato partis bonorũ. Sed ſi ſub parte hereditatis
fuit legatũ qꝛ dixi ego lego dimidiã partẽ hereditatis, vel tertiã
hereditatis. tũc eſt verum ꝙ onera hereditatis tranſibũt in lega
tariũ ſine aliqua ſtipulatione. Hoc eſt ꝙ probatur. ff. de leg. ij. ſi
5 quis ſeruum. §. fi. cũ l. ſequẽ. ⁊ ad hoc eſt ff. eo. l. mulier bona. † Itẽ
eſt differentia inter legatum partis hereditais ⁊ fideicommiſ. vñ
eſt differentia an dicatur lego tibi quartã partẽ hereditatis, vel
an dicatur per fideicom. reliquo: qꝛ in fideicommiſſarium ante
mortem hereditatis nullum ius tranſit in fideicõmiſſo in legato
ſic relicto recta via vnde ſic ad hereditatẽ, vnde cũ dico lego he-
reditatem dimidiam, tranſit eo modo quo poteſt, qꝛ dimidia dire
cta tranſeunt in legatarium adita hereditate ⁊ obligationes vti-
les. C. de legi. l. j. ex legato nominis nulla iura in fideicõmiſſariũ
tranſeunt ãte reſtitutionẽ, vt ff. ad Treb. l. facta. vnde aliud eſt di
cere, lego hereditatẽ, vel partẽ hereditatis ⁊ per fideicommiſſũ
relinquo hereditatem vel partem hereditatis, ſed in legato par
ticulari non eſt differentia ſiue in perſona teſtatoris relinqatur
6 in perſona heredis, ⁊ idõ nõ differt legatũ ⁊ fideicom. † Et ſic dico,
a ꝙ exequata [a] ſunt legata ſingularia ⁊ fideicom. ſingularia ſed in
libertate differunt an ab herede relinquantur per fideico. an ex
teſtatore directo: qꝛ in primo ſeruus manumiſſus eſt libert⁹ he
redis, in ſecundo caſu eſt libertus teſtatoris ſicut in fideicom. he
reditatis, vel parti hereditatis, qꝛ nihil tranſit in fideicõ. ante te-
ſtatorẽ, ſed in legato hereditatis vel parti hereditatis ab adita he
reditate tranſeunt iura hereditarie in legatarium vt impoſſibi
le eſt qꝛ dominia directa ⁊ obligationes vtiles vt dixi, ⁊ eſt ſimi-
le. ff. de pecu. lega. l. ſi peculium.

AD DITIO.

a ☞ Exequata ſunt legata, Adde. ⁊ vide omnino do. Ioã. in l. j. co.
v. i j. no. ff. de leg. j. vbi facit adequationẽ legatorũ cũ fideicom-
miſſis quã ampliat ſex modis poſtea limitat. duobus no. modis

1 ☞ Onera hereditaria quãdo diuidantur inter heredem ⁊ fideicõ
miſſarium.
2 Mendacium quando noceat.

Sed quia ſtipulationes ⁊c. In fi. il li⁹. §. di
citur ꝙ † onera hereditatia diuiduntur inter heredem ⁊ fideicõ
a miſ. hoc eſt verum de oneribus creditorũ nõ legatorũ. imo fideꝗ

cõmiſſarius ſolus tenebiť ad allegata ſi ſufficiat eius poꝛtio. de
eo. ꝙ non ſufficit tenebitur heres eo ꝙ habet vltra quartã. ff. eo.
l. j. §. ſi quis quadraginta. ⁊ §. vltimo. ⁊ C. ad ſenatuſcõſul. Treb.
l. ij. ⁊ ante reſtitutionem poteſt cõueniri heres a debitoꝛibus ⁊ le
gatarijs, ſed poſt reſtitutionem hʒ locum illa reſponſio quã dixi.
hoc eſt verum vbi non apparet nec expꝛeſſa nec tacita voluntas
defuncti, quia ſi apparet, ſeruaretur. hoc eſt quod pꝛobatur. ff.
ad Trebel. l. j. §. pen. ⁊ l. ſequenti. Veniamus ad §. fin. Notanda
ſunt hic duo. In teſtamentis exiguntur ſeptẽ teſtes, niſi reuocẽ
tur in dubium ſic fit legatũ vel fideicõ. videntur ſufficere quinqꝫ
teſtes: qꝛ litera dicit neqꝫ ex numero quĩque teſtiũ qui fideicõ. vel
legatis eſſe naſcuntur res poſſet manifeſtari, vñ cum loquatur
generaliter, intellige eam generaliter ꝙ fideicom. vel legatũ in
teſtamento vel codicil. ſi reuocetur in dubium, ſufficiunt quinqꝫ
teſtes. licet glo. intelligat legatum eẽ fideicom. in codicil. vñ dͭ
glo. no. in codicil. quinqꝫ teſtes eſſe neceſſarios, ſed intelligo eam
gñaliter, ex quo gñaliter loquitur, vt ff. de publi. l. de pꝛetio. §. iſte
dicit quod ſi heres neget legatum vel fideicom. ⁊ legatarius ꝓ-
bet legatum vel fideicomiſ. poſtea dicat heres ꝙ relictũ eſt ad
legis ſubtilitatem decurrat dicendo ꝙ teſtamentũ in quo lega-
tum, vel fideicom. relictũ eſt non eſt ſolenne, tñ omnimõ cogẽdus
ſoluere. hoc dicit. §. iſte in fi. ſignatur contrarium, de l. fi. veritas.
C. de fideicom. vbi dicitur ꝙ teſtamento non ſolenni nõ vʒ lega-
tum nec fideicõ. nec heres ad ſol. cogendus eſt. Jo. reſpõ. eſt iſtud
contrarium quod eſt in pena mendacij, qꝛ in pꝛimo negauit eſſe
relictum poſtea pꝛobatum eſt contra eum ꝙ fuit relictum, ſʒ ipſe
tunc vult ſe defendere ꝙ fuit in teſtamento non ſolenni ꝙ nõ au
ditur pꝛopter mendacium ſuum, ſed ſi ab initio confeſſus eſſet,
verum eſt quod tibi legatum fuit, ſed teſtamentum nõ eſt ſolenne
quare non teneoꝛ ſoluere hoc caſu non eẽt cogẽdus, ſic ⁊ alias mẽ
daciũ punitur. C. de non nume. pecunia. auth. qui pꝛopꝛiã. Pe-
tis a me decem ex ſtipulatione, nego, tu cõuincis me de mẽdacio
volo dicere ꝙ per pactũ nudũ pꝛomiſſi poſſumne. Dicunt quidã
quod ſic. vnde poteſt probare aliam exceptionem de mẽdacio cõ
2 uictus, vnde ꝙ † quis de mẽdatio punitur[a] vt amittat defenſio-
a nes ſuas, ſpeciale eſt hic. ⁊ in caſibus ſimilibus ⁊ non eſt regula
re. hec eſt lect. C. de fideicom. l. vlti. ibi non poteſt tollere viuẽs
homo qui loquitur de pena. vnde litera noſtra intelligitur ſm il
lã vt hic nõ interceſſerit aliꝙ mendaciũ. ecce caſus l. C. de fideic.
l. vltima. ſecundũ quã l. litera noſtra intelligit. Pone, inſtituo he
redem in teſtamẽto ſolenni in ſcriptis, vel ſine ſcriptis, deinde te
ſtamẽto cõpleto ſine aliquo tꝑe rogo heredem vel legatariũ vel
fideicom. de aliquo dãdo vel faciendo, vel rogo eos cum duobus
teſtibus vel tribus tantum, me moꝛtuo fideicom. non poteſt pꝛo
bare ſine teſtibus vt dixi ſi ſibi delictũ eſt ab herede legatũ vel fi
deicom. amittit ne fideicom. Litera noſtra dicit ꝙ poteſt deferre
iuramentum heredi, dumtamen ipſe iuret de calũnia. ⁊ ſi dicat
heres ꝙ relictũ eſt ſibi ⁊ ſi nullus teſtis interuenit cogẽdus eſt
ſoluere ſine aliqua compꝛobatione. ſoluit in litera noſtra oppoſi
tiones que fiunt hic in glo. diceret aliquis ex teſtamento non ſolẽ
ni non debentur legata vel fideicommiſſa, ⁊ in codicillis requirũ
tur quinque teſtes, ⁊ hic nullus fuit vel duo tantum. Soluit lite-
noſtra. verum eſt in lege illa exigitur iſta ſolennitas teſtium. vbi
rogat defunctus heredẽ teſtamento, ⁊ poſtea teſtm̃ reuocatur in
dubium quo ad legata hʒ locum tũc exiguntur quinque teſtes
ſed ſi inſtituo in dubium reuocatur requirũtur ſeptem teſtes, vt
in pꝛincipio dixi, ſi vbi rogat perſonam que capit, ex teſtõ, heredẽ
maxime vel legatarium nõ in teſtamento, ſed poſt teſtamentum
factũ ⁊ cõpletum nec reuocatur teſtamẽtum in dubiũ iſte qui hʒ
lucrũ ſi referatur ei iur̃m teneť iurare, ⁊ ſi confeſſus fuit a pꝛimo
abſqꝫ hoc ꝙ nunquam iurauerit, tenetur ſoluere, ⁊ ſi nullus teſtis
interfuit quando ab eo fuit relictum, vnde cogendus eſt implere
voluntatẽ defuncti qualemcunque. Iſtum caſum ponit l. vl. C. de
fideicom. ⁊ ad oppoſitiones que fiũt hic in gl: ſoluitur in illa. l. in
tex. in fin. ⁊ ſicut ibi ponitur caſus quod ſecundum illam intelli-
gitur. §. nũc. ita intelligitur. §. iſte eodem modo ponere ſiue hic
quod heres fuerit in mendacio.

ADDITIO.

a ¶ De mẽdacio punitur. Adde qñ noceat mẽdaciũ ⁊ ratione mẽ
dacij excludatur quis a beneficio. Floꝛia. in l. j. §. interdum. ff. ſi
quadrupes pau. ⁊c. dico ⁊ an mendacium defuncti efficiat here-
dem vide per eundem in l. electio. §. neqꝫ heredi. de noxa accio. ⁊
qñ noceat mẽdaciũ, vide no. per Bar. in l. qui rem. ff. de rei vend.

De ſingulis rebus per fideicommiſ. relictis. Rub.

1 ☞ Heres ſi nõ fecerit inuẽtariũ grauari poteſt vlt. a quã ſit ho
noꝛatus, ſecus in legatarijs ⁊ fideicommiſſarijs.
2 Nemo pꝛeſumitur ignoꝛare rem ſuam.

Poteſt tamẽ. Dicit hic litera ꝙ non
põt legari a legatario
hoc, nõ eſt verum. dͭ gl. qꝛ ad equata ſũt legata fidei
cõmiſſis. alle. l. j. C. cõmunia de le. illa l. non ni
hil facit. ſed facit. l. ij. vnde hec lex loquitur in eo
cui legatũ eſt in eo cui eſſet donatum cauſam oꝛ
tis: poſſem dicere ꝙ non põt legari a legatario ſi ⁊ quo ad effe-
ctum habet tã legatũ quã fideicõmiſſum. ipſe in litera põt legari
rem legatarij, intellige cum diſtinctione ſciẽtie ⁊ ignoꝛãtie ſicut
⁊ rem hr̃dis: vt de leg. ij. l. ſi vnũ ex familia. §. ſi rem. ſequitur in
litera hoc ſolum obſeruandum in fine. ꝙ quis nõ põt plus gra-
uari quã ſit honoꝛatus, verum eſt heres iure antiquo: vt. ff. ad Tre
1 bel. l. j. §. dnique. † Hodie hr̃s ſi nõ fecerit inuẽtariũ grauari po
teſt vltra quã ſit honoꝛatus, ſecus in legatarijs in q̊ iura ãtiqua
nullã recipiunt innouationẽ: qꝛ non plus grauari poteſt quam
ſit honoratus quã nõ fecit in legatario ⁊ fideicõmiſſario, iura an
tiqua nullã recipiunt innouationem, qꝛ non plus poſſet grauari
quam honorať. Sed opp. nõ plus grauatur quam habeat reſti-
tutionem, reliquit mihi. Stichũ aut Dãmã. ⁊ Dammas minus
valebat quã Stichus, teneoꝛ ad Stichum, ⁊ ſic in pl⁹ ſum graua
tus quã honoꝛat⁹: vt. ff. de legat. j. l. plane. §. ſi cui. Dicũt quidã
ꝙ nõ habet min⁹ quã ſit rogatus imo plus ex quo Dãmas pla-
cet ei. arg. inſtit. de actio. in. §. pꝛeterea. Dicẽdum ꝙ habet mi-
nus, ⁊ ita in plus grauatur: ⁊ ratio eſt: qꝛ ſtetit per eũ quo min⁹
eligeret Stichũ qui pl⁹ valebat. vñ ſibi imputet. Sed oppo. ff.
de lega. ij. l. nuꝑ. §. j. ⁊ per eãdẽ viã oppo. ff. ad le. Falc. ſed ſi nõ
ſeruus in pꝛĩci. ⁊. ff. de mino. l. ꝙ ſi minoꝛ. gl. reſpõdet vbi relin-
quitur quãtitas grauatur in quãtitate. ita loquitur lex noſtra ꝙ
nõ põt plus grauari quã ſit honoꝛatus. relinquo tibi quinque,
grauo te in decẽ nõ valet niſi in quinqꝫ. lex cõtraria loquiť quã
titas, ⁊ grauatur ĩ alio quã in quãtitate, lego tibi decẽ, grauo te
in equũ tuũ vt reſtituas Titio, ⁊ foꝛte volebat quindeci videris
equũ tuum tm̃ eſtimaſſe, ⁊ ideo teneris reſtituere. ⁊ ad hoc eſt ff.
de fideicõmiſ. liber. l. decẽ. Quid diceres ſi reliquitur quãtitas
⁊ grauať in ſpecie aliena nõ ſua vt in ꝑcedẽti caſu. Certe nõ tene
ris niſi in quantũ eſt tibi relictum, qꝛ rem tuã poſſet eſtimare
⁊ non alienã. Sed pone, lego tibi equũ meum ⁊ rogo te de reſti-
tuẽdo fundo tuo, nonne habet locũ eſtimatio rei tue ſcʒ ſi legaſ
ſem tibi pecuniã: vel ecõtra lego tibi equũ meum, ⁊ rogo te de re
ſtituendo viginti, an accipiẽdo equũ tenearis ad tota viginti vt
tantum videaris eſtimaſſe equum meũ in iſtis caſibus poſſet tñ
deri ad placitum, nec ſcio legem que poſſet obuiare, tñ dico quod
non ſcis tu quare non habeo aliam qꝛ doctoꝛes hic dicunt, ⁊ ecce
ratio quã reddũt. rẽ tuam videris eſtimaſſe recipiendo pecuniã
legatam, ⁊ pꝛo certo eſt eſtimatio, ⁊ ipſe ſcit quantum vʒ res ſua
2 quã rogatus eſt reſtituere, qꝛ † nemo rem ſuam pꝛeſumitur igno
rare, vt C. de reſcin. vẽ. l. quiſquis. ⁊ ad hoc, ff. de co. ꝙ cer. loco. l.
ij. ipſe iõ qꝛ pecunia ſit certa eſtimatio heres dʒ in litem iurare
l. vnius. Sʒ cum lego rem meã vt dices decem, certe nõ eſt cert⁹
de iurib⁹ rei mee, qꝛ iuris alieni tolerabilis eſt ignoꝛãtia. l. ꝙ in
alterius. ff. de reg. iur. vnde hoc caſu nõ videris eſtimaſſe rẽ meã
gl. querit an fideicõmiſſarius detrahat Falc. hoc querit ſup illo
verbo nõ ꝙ amplius eſt inutiliter relinquitur gl. ita reſpondet.
Bul. dixit ꝙ ſic. ff. ad l. Fal. l. penales. §. fi. non autẽ ꝯdicit glo. ff.
ad l. Fal. l. ex Falcidia ſi interueniat. §. antequã. ⁊ ff. de vulg. ⁊ pu
pil. l. coheredi. §. cũ filie. in fi, non eſt ſoluere, ſed eſt allegare, vñ
qñ queris de fideicommiſſo ſingulari: ⁊ tũc nõ detrahitur niſi ap
paret de expꝛeſſa volũtate defuncti, qñ rogatur fideicommiſſum
ſingula r⁊ tunc non detrahitur niſi pars fideicommiſſi.

De codicillis: Rub.

1 ☞ Codicilli poſſunt fieri ante teſtamentum ⁊ in teſtamento fa
cto poſtea confirmantur.

Ante Auguſti. Decedit ⁊c. co-
† dicilli poſſũt
fieri quatuor annis ante teſtamentum, ⁊ in teſta-
mento facto poſtea cõfirmantur codicilli poſtea
facti vel fiunt codicilli, non confirmati, inte-
ſtamento nec ante nec poſt, vel fiunt codicilli ſi-
mul cum teſtamento confirmati· qꝛ dicit teſtamento. Et ſi vlti-
ma mea voluntas non valet tãquam teſtamentum valeat tanquã
codicilli.

1 ☞ Codicilli valent facti ante teſtamentum etiam ſi non conſtet
eos confirmatos eſſe, in teſtamento poſtea facto.
2 Differt tamen an fuerint confirmati in teſtamento expꝛeſſe vel a-
liquo iudicio vel nullo modo.
3 Relicta in codicillis qua actione petantur.
4 Tutoꝛem habenti tutoꝛ non datur.